

Tähis	THA/25
Viide	JHA/110
Versioon	1

TEAVIK

PATSIENDI MEELESPEA: KOMPUUTERTOMOGRAAFIA

Kompuutertomograafia (KT) on ioniseerivat kiirgust kasutav radioloogiline uurimismeetod, mis võimaldab inimkehast saada kihilisi ja ruumilisi kujutisi. Kasutatav kiirguse hulk uuringul on suurem, kui tavalise röntgenuuringu puhul, seetõttu tehakse seda vaid kindlal näidustusel, mitte profülaktilisel eesmärgil. Uuringut teostatakse ainult saatekirja alusel, selle puudumisel uuringut ei teostata!

Uuringuks ettevalmistamine:

- * Pea, kaela ja lüüsisamba KT uuringuteks ei ole ettevalmistus vajalik.
- * Kõhukoopa KT korral antakse Teile enne uuringut juua 1 liiter vett või vee ja kontrastaine segu. Seepärast palume uuringule tulla 30 minutit enne uuringu algust. Kui võimalik, tulge uuringule täitunud põiega.
- * Kõhukoopa, rindkere ja veresoonte uuringu eelselt palume 2–4 tundi mitte süüa. Soovitav on juua.
- * Rasedad (või raseduse kahtlusega) naised peavad enne KT uuringut informeerima sellest uuringule suunavat arsti ja KT personali! Rasedatele teostatakse KT uuring vaid elulistel näidustustel. Kui naisele on raseduse ajal manustatud kontrastainet, tuleb sündinud lapsel kontrollida esimese elunädala jooksul kilpnäärme funktsiooni.
- * Imetavad emad peaksid kontrastaine joomise või süstimise järgselt rinnaga toitmise katkestama 24 tunniks.
- * Diabeetikud, kes kasutavad ravimit metformiin või metforal, teavitage sellest uuringule suunavat arsti.

Uuringu teostamine:

- * Enne KT uuringut palutakse Teil ära võtta üleriided ning metallist esemed uuritavast keha piirkonnast. Soovitame uuringule tulla eheteta ning riietega, mida on lihtne ära võtta ja millel puuduvad metallidetailid. Sõltuvalt uuritavast piirkonnast võib olla vajalik osaline lahti riietumine.
- * Sõltuvalt uuringust tuleb Teil vajadusel mõned korrad hinge kinni hoida.
- * Uuringu ajal peate lamama liikumatult! Kui teate, et Teil võib tekkida kitsas ruumis ärevustunne, teavitage sellest uuringule suunavat arsti või KT personali.
- * Uuringu ajal jälgitakse Teid spetsiaalse akna kaudu ning Teil on alati võimalik suhelda uuringut läbiviiva personaliga. Vajadusel uuring katkestatakse.
- * Kui uuring nõuab kontrastaine süstimist, paigaldatakse Teile veenikanüül, mille kaudu süstitakse kontrastainet. Kontrastaine süstimise ajal võite tunda kaela piirkonnas ja alakõhus kuumatunnet või metallimaitset suus. See tunne möödub mõne sekundi jooksul.
- * Uuring kestab 10–40 minutit.

Tähis	THA/25
Viide	JHA/110
Versioon	1

TEAVIK

Uuringu järgselt:

- * Pärast kontrastaine süstimist/joomist on soovitatav samal päeval juua palju vedelikku, et kontrastainet organismist kiiremini väljutada.
- * 24 tunni jooksul pärast kontrastaine manustamist ei tohiks Te anda vere- ja uriiniproove, kuna kontrastaine võib mõjutada analüüside tulemusi.
- * Kontrastaine ei mõjuta tähelepanuvõimet ega reaktsioonikiirust.
- * Diabeetikud peaksid ennast jälgima võimaliku neerupuudulikkuse tekkimise suhtes. Kui esineb järgmiste päevade jooksul lihaskrampe, jalgade paistetust, hommikust paistetust silmade ümber, sagenenud urineerimist, väsimust, isu langust, unehäireid, naha kuivust ja sügelemist, tuleb kohe pöörduda raviarsti poole.

Võimalikud tüsistused ja ohud

Kontrastaine süstimise järgselt võib tekkida allergiline reaktsioon:

- * nahalööve (tavaliselt hilisreaktsioon),
- * nahasügelus
- * iiveldus, oksendamine,
- * peavalu,
- * kehatemperatuuri tõus,
- * köhimine,
- * valu süstekohas.

Juhul kui kõrvalmõjud süvenevad ning enesetunne järsult halveneb, pöörduge kohe raviarsti poole või erakorralise meditsiini vastuvõttu.

Kui Teil on varem esinenud reaktsioone kontrastainele või joodile, rääkige sellest KT personalile.

Vastunäidustused veenisisesel kontrastaine süstimisel :

- * teadaolev allergiline reaktsioon kontrastainele, joodile,
- * neerupuudulikkus,
- * türeotoksikoos (teavitage uuringule suunavat arsti ning KT personali),
- * tehnilistel põhjustel pole võimalik uurida patsiente, kelle kehakaal ületab 140 kg.

Uuringu tulemused saate teada raviarstilt.

Kui Te ei saa mingil põhjusel uuringule tulla, siis palume sellest teada anda radioloogiaosakonna registratuuri telefonil 4352096.

Algallikas: TÜK